

УДК 82-312.9

С81

С81 Світлана Стольник. Літературна кав'ярня : роман. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2025. — 288 с.

ISBN 978-617-8471-63-7

У світі парових технологій знайдеться місце кожному, чи то звичайний мешканець індустріального міста, детектив чи письменниця, яка одного разу покинула свій будинок та рідних. Еліс полетіла на дирижаблі назустріч новому життю, знайомствам та коханню. Що чекає на неї попереду? Чи принесе їй радість зустріч із давно втраченим батьком? І чи зможе вона розібратися у заплутаній історії разом із детективом? Пориньте в атмосферу світу стімпанку і розгадайте загадку графині разом із нашими героями.

ISBN 978-617-8471-63-7

УДК 82-312.9

© Стольник Світлана, 2025

© Видавничий дім «Кондор», 2025

Розділ 1

«Випадковими здаються події, причин яких ми не знаємо».
Демокрит

Це не могло бути правдою, але так і було. Еліс дивилась на себе у дзеркало і не могла повірити в те, що почула буквально п'ять хвилин тому у вітальні. Її сестра Саманта виходить заміж за колишнього хлопця Еліс — Джейкоба. Ця новина відома всім навколо вже два місяці. Звісно, Еліс повідомили про це лише зараз, щоб, так би мовити, пом'якшити удар. І якби ж то тільки ця новина — її ще можна було б пережити, — але вона, Еліс, повинна бути на весіллі дружкою нареченої. Вона — і на весіллі колишнього хлопця зі своєю сестрою! Того самого колишнього хлопця, який покинув її три місяці тому. Тепер Еліс розуміла через кого.

У двері обережно постукали.

— Еліс, можна до тебе?

Двері відчинилися, і, не дочекавшись відповіді, увійшла сестра.

— Люба, я хотіла поговорити.

Еліс дивилася на сестру і не розуміла, що, власне, коїться, чому це відбувається з нею, що тут робить сестра і як, взагалі, їй забракло сорому увійти сюди й подивитися у вічі.

— Про що ти хотіла поговорити? Про те, як відбила мого хлопця? Чи про те, що виходиш за нього заміж? Або, може, про те, як вистачило зухвалості заявити перед натовпом гостей, що я буду дружкою нареченої?

Сестра посмикала мереживний манжет сорочки, закусила губу, і її підборіддя затремтіло. Еліс ненавиділа ці маніпуляції, але зазвичай поступалася, щоб не терпіти постійного ниття.

— Ну Еліс, ти ж мені не відмовиш?

— О, Сем, ти залишила мені вибір? Це так щедро з твого боку! — Звичайно, це був сарказм, а що ж іще це могло бути? Хіба що доведеться лягнути її, схопити за комір і виштовхати за двері, чого Еліс, ясна річ, не зробить, і Сем це знала.

— Ну Еліс, люба, ти ж не відмовиш, так? Не відмовиш? Не відмовиш? Ну скажи, що не відмовиш! Еліс, ти не розумієш, у мене нема вибору!

Еліс пирхнула й закотила очі. Ну звісно, нема вибору, геть ніякого. Хто ж у це повірить?

— Ну Еліс, у мене справді немає вибору. Я ж вагітна!

Спочатку Еліс здалося, що це їй почулося. Вона дивилася прямо в очі Саманти й не вірила своїм вухам. Вдруге за день.

— Сем, скажи, що це жарт?

Саманта похитала головою, і її підборіддя знову затремтіло. У Еліс перед очима все попливло, і вона, повз пухлик, впала прямо на підлогу. Злегка струснувши головою, дівчина перепитала:

— Вибач, що?

Саманта стрімко опустилася поруч, і її мереживні спідниці розлетілись по колінах Еліс. Сем схопила її за руки, усміхнулася (куди й поділося тремтіння підборіддя) і заторохтіла:

— О, люба, як я рада, що ти не відмовила! Дякую! Ти найкраща, ти ж знаєш! Піду потішу маму!

Саманта, наче маленький ураган, схопилася й помчала з кімнати, гучно грюкнувши дверима. А Еліс залишилася сидіти на підлозі. Сидіти і думати. Думати і сидіти. Поки не затерпли ноги.

Машинально піднявшись, Еліс пройшлася по кімнаті, кілька разів відчинила й зачинила дверцята шафи. Потім дістала темно-фіолетову спідницю до колін, до якої додавалася шовкова підспідниця, такий самий темно-фіолетовий корсет під груди і білу сорочку з жабо, жбурнула цю купу на ліжку й застигла ще на хвилин двадцять. Дівчина продовжувала стояти й думати. І коли вона нарешті переодяглася і спустилася вниз, деякі думки вже встигли визріти в її голові. Навіть щось схоже на план. Швидше, план втечі, ніж остаточний задум, але наразі саме він здався їй найкращим з усіх можливих варіантів. А внизу її перехопила радісна мати.

— О, Еліс, доню, я така щаслива! Уявляєш, Саманта виходить заміж! Це ж така подія! Але ти старша, мала б вийти першою... Двадцять дев'ять років — це не жарт, ти ризикуєш залишитися одна!

— Мамо, ти вийшла заміж утретє в тридцять шість, народила брата в тридцять вісім, і тобі це не заважало.

— Але ж, люба, у мене вже була ти! Та чи можеш собі уявити: Саманта — і заміж!

— Це могла бути і я, — відсторонено прошепотіла Еліс.

— Що? — мати закліпала очима й урвала захоплені вигуки. — Ти щось сказала, дорогенька?

Еліс похитала головою, взяла циліндр, кинутий раніше на кутовий стіл для листів, і вийшла з дому. Їй хотілося піти звідси. Ось просто зараз — взяти й піти, і вдати, що вона не знає цих безжальних людей. Не знає зрадницю-сестру, не знає зрадника ексхлопця, не знає матері та її чоловіка, та й узагалі всіх цих лицемірів.

Мати, власне, жила в іншому будинку. Навіть більше — вона жила в іншому місті. Майже вся рідня донедавна мешкала

в іншому місті. Вони приїхали в гості. Приїхали надовго. Чи випадково сталося так, що сестра відбила в неї хлопця майже відразу після приїзду, так швидко завагітніла і ще швидше виходить заміж — і все це, проживаючи під дахом її, Еліс, будинку? Збіг? Чому не можна було одружитися у своєму місті? Чому неможливо було знайти собі чоловіка у своєму місті? А цей дім... Будинок раніше належав бабусі, а мати й досі вважає його своїм.

Еліс ніколи не відчувала себе улюбленою дитиною. Батьки розлучилися, коли їй виповнилося дев'ять. Батько був військовослужбовцем, а мати не бачила себе дружиною військового. Навіщо тільки заміж виходила? В одинадцять з'явився перший вітчим — алкоголік, який тягав її після школи по шинках. Тоді вони на рік переїхали від бабусі з дідом до окремої квартири в центрі міста. Потім знову розлучення. І знову нарікання матері, що дівчатка виростуть, підуть із сім'ї, а кому ж вона, матір, тоді буде потрібна? Замість виховання вона була зайнята пошуком чоловіка.

Саманта була на три роки молодша за Еліс, і її мати балувала, а от Еліс завжди була цапом-відбувайлом. «Хто ж буде допомагати матусі? Еліс! У тебе ангіна? Та це неважливо, дурниця якась. Хто повинен допомагати матусі?». Звісно ж, Еліс! І таких ситуацій було дуже багато. Врешті-решт виховували її бабуся з дідусем, які повністю замінили батьків. Навіть коли Еліс займалася музикою і грала в ансамблі, мати прийшла на виступ усього один раз, та й то лише тому, що концерт був присвячений батькам.

Потім Еліс виповнилось шістнадцять років і з'явився третій вітчим. Вісімнадцять — народження брата. І мати з чоловіком, Самантою та новонародженим братом переїжджають до сусіднього міста, що розташоване за дві години їзди паровою машиною. У вітчима була одна з крутих моделей. Так от, переїхали всі, крім бабусі, дідуся і неї — Еліс. Адже в той період

вона навчалася в інституті журналістики й переїжджати не збиралася, та й не брав її ніхто. Строго кажучи, ніхто їй і не пропонував. Просто залишили на неї стареньких і поїхали — і все.

Коли дівчині виповнилося двадцять два, зліг дідусь. На той час Еліс уже змінила першу роботу в маленькій друкарні на більш оплачувану посаду секретаря при політичній партії і тільки-но отримала довгоочікуваний диплом. Роботу довелось покинути, бо бабуся вже не могла доглядати за дідусем. І добре, що в Еліс залишився підробіток в невеликому видавництві, де вона значилася позаштатною редакторкою. Але тому-то видавництво й маленьке, що штатних там просто не було. І працювати доводилося не тільки редактором, а й коректором, і верстальником, й іноді поліграфістом. Заробляла, правда, за це копійки, але й то хліб.

Дід перед смертю дуже хотів побачити свою улюблену доньку. Але коли Еліс повідомила матері, що дідусю настільки зле, що він помирає, — що, ви думаєте, зробила мати? Приїхала? Та де там! Вона заявила, що зараз дуже зайнята і в неї нема часу. А потім дідусь помер, тихо і спокійно, уві сні. І коли це сталося, прилетіла мати і, б'ючись в істериці, почала звинувачувати дочку в тому, що вона, безсовісна, не сказала, як погано дідусеві. Прикро? Не те слово, тим більше, що дівчина говорила про важкий стан дідуся, що саме вона, Еліс, займалася доглядом, ліками, лікарями. Неприємно, гірко... Та годі про це.

Після смерті дідуся дівчина влаштувалася в компанію, яка займалася туристичними подорожами, і знову секретаркою. Чай, кава, документи — непомітно пролетів рік. Бабуся зробила на неї заповіт, сподіваючись, що Еліс успадкує за ним усе. Дідусь перед смертю отримав від бабусі обіцянку, що старенька залишить все улюбленій онуці. Ніби знав, що станеться згодом: бабуся теж злягла. Еліс було двадцять

п'ять. Держава ввела новий закон, за яким заповіт лише ставить її в першу лінію спадкування, але не робить дівчину власницею. І їм довелося в терміновому порядку збирати кошти на переоформлення документів.

Через пів року Еліс стала власницею будинку, і тут почалися звинувачення матері. Дочка автоматично стала поганою. Звісно, на це слід було очікувати, адже мати розраховувала продати будинок, а куди подінеться після цього її старша дочка — її зовсім не турбувало. А скільки образ наслухалася дівчина — страшно й уявити. Бабуся була ще жива, коли мати заявила, що Еліс скінчить життя в неї під парканом. Це стало останньою краплею. Тепер завданням Еліс стало перетерпіти візити матері, які тривали пару днів на пару місяців.

А потім стало ще гірше. Еліс довелося поміняти роботу і брати її додому, оскільки бабуся впала і зламала ребро, після чого старенька просто відмовилася підніматися. Два з половиною роки Еліс доглядала за лежачою бабусяю. Ліки, лікарі, сон пару годин на добу. В останні кілька тижнів життя бабусі в будинку не вщухав крик: від болю в суглобах, що не стихав попри знеболювальні, старенька зовсім збожеволіла і навіть не могла згадати, як звати її онуку. Це було страшно. Важко і страшно. А мати й пальцем не поворухнула. І після смерті бабусі посипалися вимоги продати будинок і віддати матері гроші або зробити її співвласницею, бо інакше, не дай Боже, будинок хтось відбере, адже дочка, мовляв, наївна та дурна. Образи, приниження, брехливі слова про любов і турботу.

Без відома самої Еліс їй знайшли роботу в місті, де жила мати, щоб дівчина таки продала будинок і переїхала, як та сказала: «Тому що мені так буде краще». І звісно, все це подавалося під соусом великого блага. Еліс хотілося втекти. Тікати геть від цих людей, із цього міста, в інше життя. Просто сісти одного разу на дирижабль і вирушити якомога далі. А тепер це — весілля.

Еліс йшла, не розбираючи дороги, і коли позаду почувся клаксон парового автомобіля, дівчина з переляку підскочила й відбігла вбік, на тротуар. Услід їй полетіли «вельми втішні» компліменти, але це її вже не хвилювало. Еліс дивилася на своє відображення у вітрині магазину. Довге, до колін, руське волосся, зібране в косу, тонку на кінцях і товсту вгорі. На циліндр з коричневим пером і маленькими пришитими шестернями. Чогось там не вистачає, на циліндрі... О, ну звісно. Вона ж зняла гогли¹ ще вчора ввечері. Великі смарагдові очі, в куточках яких з'явилися зморшки. Це все втома та нерви. Що вона робить зі своїм життям? Чому вона дозволяє так із собою чинити? Дівчина похитала головою, низила плечима своєму відображенню, повернулася і втупилася поглядом у вивіску перукарні. А чому б, власне, і ні? Адже вона ще вдома придумала, що їй можна було б зробити, і це стане чудовим кроком до початку чогось нового.

Через годину з перукарні вийшла платинова блондинка з розпущеним, стриженим до лопаток волоссям у стилі, що називається каскад². І хоча в неї вже були проколоти вуха, Еліс вирішила: ще пара дірок у лівому вусі — теж непогана ідея. Так вона отримала нагоду почепити пару новеньких сережок.

Еліс заплющила очі і глибоко зітхнула. Після стрижки їй здалося, що з голови зняли десяток кілограмів каміння, настільки стало легше. А коли вона побачила себе в дзеркалі з новим кольором волосся — ледь упізнала себе. Здавалося, що навіть очі засяяли. Їй дуже пасував цей колір. Еліс розсміялася. Ніби нова людина. Але чи збережеться це відчуття після повернення додому? Хто знає. Наразі її чекають інші справи. І

¹ Гогли — окуляри, які використовуються, як елемент стилю, який має на меті передати атмосферу парового віку та вікторіанської доби. На відміну від історичних гоглів, які служили засобом захисту, стімпанк окуляри мають переважно декоративну функцію, доповнюючи загальний образ. Вони часто виготовляються з металу, скла та інших матеріалів, що відтворюють стиль епохи, та мають вишуканий і незвичайний вигляд.

² Стрижка, в якій пасма мають різну довжину. Найкоротші йдуть від верхівки, довші — до потилиці. І так далі. Чимось нагадує драбинку.